

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.41.2025.MS

**Pani
Elżbieta Piotrowska
Kierownik
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Karpaczu
ul. Obrońców Pokoju 2A
58-540 Karpacz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 1 grudnia 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, 7 stycznia 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Karpaczu ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Elżbieta Piotrowska, zatrudniona od dnia 18 marca 1992 r. na stanowisku Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi.
	Okres objęty kontrolą: od dnia 1.01.2024 r. do dnia 8.10.2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej², 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej³ Plan kontroli na II półrocze 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 8 października 2025 r. do dnia 7 listopada 2025 r.
Kontrolerzy	1. Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.366.2025.MS z dnia 10 września 2025 r., 2. Urszula Szczebłowska – główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.367.2025.MS z dnia 10 września 2025 r.

(dowód: akta kontroli, str. 11-14)

¹ zwany dalej „Ośrodkiem” lub „MOPS”

² t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm., zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej” lub „ustawą”

³ t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Elżbieta Piotrowska – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karpaczu.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karpaczu w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach od 8 do 10 października 2025 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Ośrodka. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 1/2025.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12)
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a)
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Kierownik MOPS w Karpacz, na podstawie upoważnienia Burmistrza Karpacza wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴.

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 2a ustawy o pomocy społecznej w zakresie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich nie było realizowane. Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, nie było takiego zapotrzebowania, gdyż osoby wymagające pomocy innych mają zaspokojone potrzeby w formie usług opiekuńczych.

Gmina Karpacz nie prowadzi domów pomocy społecznej ani ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, osoby wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej, kierowane są do dps odpowiedniego typu, zlokalizowanych najbliżej miejsca zamieszkania lub na wniosek klienta najbliższej rodziny. W okresie objętym kontrolą z terenu Gminy Karpacz w domach pomocy społecznej przebywało 15 osób.

Kierownik poinformował również, że na terenie Karpacza nie funkcjonują ośrodki wsparcia o zasięgu gminnym, mieszkańcy – seniorzy mają organizowane zajęcia w Centrum Integracji, Edukacji i Kultury.

Gmina Karpacz nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o taką formę pomocy.

W okresie objętym kontrolą MOPS w Karpaczu nie realizował projektów socjalnych (art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy), ponieważ jak poinformował Kierownik Ośrodka, pracownicy socjalni angażowali się w szereg innych działań o charakterze socjalnym na rzecz

⁴ (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1461)

mieszkańców.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8)

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik MOPS, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o tę formę pomocy.

Gmina Karpacz nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Karpaczu koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W kontrolowanym okresie Kierownik MOPS w Karpaczu nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 110 ust. 5 ustawy), natomiast, jak wyjaśnił, pracownicy Ośrodka udzielali wszelkich informacji o sposobie wytaczania powództwa alimentacyjnego, przekazywali przykładowe wzory wniosków oraz prowadzili mediacje pomiędzy stronami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Karpaczu w okresie objętym kontrolą, jak poinformował Kierownik Ośrodka, nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy), jednakże w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni udostępniali wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, stopnia niepełnosprawności, pomagali w ich wypełnianiu zarówno do ZUS jak i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Kierownik MOPS w Karpaczu składał Radzie Miejskiej Karpacza coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Karpaczu udzielał pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵ realizując pomoc w formie jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300 zł, zasiłków stałych, zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych.

Kierownik MOPS w Karpaczu spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy uprawnieni pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku.

Dodatek ten nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.⁶

W sprawdzonych aktach osobowych pracowników socjalnych znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje teren Gminy Karpacz zamieszkały przez 4 041, w tym 68 rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2024 r.) i 4 003 mieszkańców, w tym 30 rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną (stan na dzień kontroli).

Na dzień kontroli w MOPS w Karpaczu zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych (3 etaty), realizujących pracę socjalną w środowisku i przeprowadzających rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy, ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że ośrodek pomocy społecznej, (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Mając na uwadze powyższe Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Karpaczu na dzień kontroli spełniał wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych zarówno w odniesieniu do liczby ludności jak i liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

⁵ (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.)

⁶ (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1773)

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W sprawach dotyczących udzielania schronienia stwierdzono, że:

1. Umowy zawarte na rok 2024 nie zostały zgłoszone do rejestru miejsc, w których Gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach i ogrzewalniach prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego, natomiast umowy zawarte na rok 2025 nie zostały zgłoszone do ww. rejestru w terminie określonym w art. 48a ust. 11 c ustawy o pomocy społecznej.

Gmina, która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielania tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny zgłasza ten fakt do rejestru Wojewody. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem gmina zgłasza Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania. Prowadzenie rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie. Pozwala również na weryfikację, które gminy wywiązują się z obligatoryjnego zadania, określonego w art. 17 ust.1 pkt 3 ustawy, polegającego na udzieleniu tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym. Przy dokonywaniu zgłoszenia do rejestru należy uwzględniać zakres danych, jaki ten rejestr winien zawierać, katalogowany w art. 48a ust.11a ustawy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 1.T.K. przed przyznaniem pomocy w formie zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego (decyzją DOA.4203.34.2024 z dnia 14.11.2024 r.) wywiad środowiskowy sporządzono na druku wywiadu Część I, zamiast na Części VII dot. osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego.

Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego zgodnie z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁷ winny być sporządzane na Części VII kwestionariusza wywiadu środowiskowego dotyczącej osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

W sprawdzonych sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono, że:

1. We wszystkich podlegających kontroli sprawach w wydanych decyzjach administracyjnych błędnie wskazano oznaczenie organu administracji publicznej wydającego decyzję. Na każdej z wydanych decyzji widniała pieczęć Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karpaczu zamiast pieczęć Burmistrza Karpacza.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy (...) jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo.

⁷ (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 893)

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielenia pomocy w formie usług opiekuńczych stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 1.(T.G.) decyzja Nr DOA.4224.02.2025 z dnia 2.01.2025 r. przyznająca usługi opiekuńcze została doręczona Stronie w dniu 15.01.2025 r. – realizację przyznanych usług rozpoczęto 2.01.2025 r., tj. przed doręczeniem Stronie decyzji przyznającej te usługi.
2. W niżej wymienionych sprawach rozpoczęto realizację usług opiekuńczych przed wydaniem decyzji przyznającej te usługi, tj.:
 - w sprawie nr 1.(T.G.) – realizację decyzji: DOA.4224.23.2024 z dnia 21.03.2024 r. rozpoczęto w dniu 1.03.2024 r., DOA.4224.52.2024 z dnia 19.07.2024 r. rozpoczęto w dniu 1.07.2024 r., DOA.4224.30.2025 z dnia 10.07.2025 r. rozpoczęto w dniu 1.07.2024 r.;
 - w sprawie nr 2.(Z.P.) – realizację decyzji: DOA.4224.17.2024 z dnia 23.01.2024 r. rozpoczęto w dniu 17.01.2024 r., DOA.4224.55.2024 z dnia 11.09.2024 r. rozpoczęto w dniu 3.09.2024 r.;
 - w sprawie nr 3.(M.Cz.) – realizację decyzji DOA.4224.25.2024 z dnia 17.04.2024 r. rozpoczęto w dniu 2.04.2024 r., realizację decyzji DOA.4224.49.2024 z dnia 5.07.2024 r. rozpoczęto w dniu 1.07.2024 r.

W odniesieniu do dwóch wyżej opisanych nieprawidłowości wskazać należy, że decyzja administracyjna, aby weszła do obrotu prawnego musi zostać doręczona stronie lub ogłoszona stronie. Decyzja niedoręczona i nieogłoszona traktowana jest jako akt pozorny, który nie leży w sferze prawa i nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Tym samym nie może być przedmiotem odwołania ani wniosku, np. o jej uzupełnienie lub też sprostowanie. Nie wiąże żadnej ze stron postępowania administracyjnego. Dlatego też znaczącym jest, aby była doręczona stronie niezwłocznie po jej wydaniu i przed terminem, albo najpóźniej w dniu terminu (przy nadaniu jej rygoru natychmiastowej wykonalności) zdarzenia, w odniesieniu, do którego stanowi o prawach i obowiązkach strony. Wyjątkiem od tej zasady może być sytuacja, w której szczególne przepisy prawa dopuszczają taką możliwość, np. gdy przyznanie pomocy następuje w oparciu o art. 50a ustawy o pomocy społecznej, co nie miało miejsca w poddanych kontroli sprawach. Kwestie doręczenia i odbioru decyzji regulują przepisy art. 39 i następne ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸, które nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące.

Zaznaczyć należy również, że właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Ponadto zgodnie z treścią art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

3. W sprawie nr 1.(T.G.) w związku ze zmianą sytuacji dochodowej (o kwotę wyższą niż 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej) w listopadzie 2024 r. z uwagi na uzyskanie przez Stronę renty rodzinnej (od października 2024 r. z wyrównaniem w listopadzie) nie wydano decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności Strony za usługi opiekuńcze od grudnia 2024 r., mimo posiadania przez Ośrodek informacji o nowym dochodzie Strony. Oświadczenie o zmienionym

⁸ (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691)

dochodzie Strona złożyła w MOPS w dniu 6.12.2024 r., a w dniu 10.12.2024 r. dostarczyła decyzję ZUS o przyznaniu renty rodzinnej.

Art. 106 ust. 3b ustawy wskazuje, że zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Należało zatem, w świetle art. 106 ust. 5, w związku z art. 106 ust. 3b ustawy, dokonać zmiany decyzji ustalającej odpłatność Strony za 1 godzinę usług opiekuńczych. Przywołany przepis prawa stanowi, że decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia (...).

W sprawach dotyczących kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej stwierdzono, że:

1. W decyzjach Nr: DAO.4220.31.2024 z dnia 30.12.2024 r. (sprawa nr 1.J.B.) oraz DAO.4220.29.2024 z dnia 28.08.2024 r. i DAO.4220.18.2025 z dnia 16.06.2025 r. (sprawa nr 2.H.Cz.) w związku z umieszczeniem osób w domu pomocy społecznej w trakcie miesiąca, w wydanych decyzjach wskazano kwotę miesięcznej odpłatności osoby za pobyt w placówce, nie wskazano natomiast kwoty odpłatności Strony za pierwszy niepełny miesiąc jej pobytu w dps.

Powyższe jest niezgodne z zapisem art. 107 § 1 i 3 k.p.a. Przedmiotowy zapis wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja. Jednym z nich jest rozstrzygnięcie, które w sprawach pomocy społecznej winno być sformułowane ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, bowiem kierowane jest do osób, które mogą mieć problemy z prawidłowym zrozumieniem jego treści. W rozstrzygnięciu decyzji ustalającej odpłatność strony umieszczonej w domu pomocy społecznej w trakcie miesiąca należało wskazać również faktyczną kwotę ponoszonej odpłatności za niepełny miesiąc kalendarzowy.

Należy wskazać, że powyższa nieprawidłowość została stwierdzona w wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w 2021 r. Skutkowało to wydaniem stosownego zalecenia pokontrolnego w tym zakresie, którego MOPS w Karpaczu nie respektuje.

Niezależnie od powyższego ponownie stwierdzono (mimo wskazania tego uchybienia w protokole z poprzedniej kontroli), że w decyzjach ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej nadal rozstrzygano o obowiązku gminy do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca w placówce.

Ponownie wskazuję, że Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego⁹ zmieniono brzmienie art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej na: „Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę mieszkańca domu za jego pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej”. W związku z tym na podstawie art. 59 ust. 1 powyższej ustawy powinna zostać wydana decyzja zawierająca rozstrzygnięcie, co do wysokości opłaty obciążającej osobę przebywającą w domu pomocy społecznej.

Przepisy ustawy o pomocy społecznej nie zawierają podstawy do rozstrzygania o obciążeniach gminy na rzecz domu pomocy społecznej, gdyż obowiązek wnoszenia odpłatności przez gminę jest obowiązkiem wynikającym bezpośrednio z przepisów prawa i nie wymaga konkretyzacji poprzez wydanie jakiejkolwiek decyzji administracyjnej.

⁹ (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1690 ze zm.)

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielenia pomocy osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono, że:

1. W obu decyzjach wydanych w sprawie nr 1.(K.M.), dotyczących przyznania pomocy osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (wykazanej w sprawozdaniu), brak przywołania w podstawach prawnych przesłanki udzielenia pomocy, określonej w art. 7 pkt 12 oraz w art. 17 ust. 1 pkt 16a, jedynie uzasadnienia ww. decyzji zawierają treść: „W miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku uzyskał pomoc postpenitencjarną w kwocie 200 zł”.

Art. 107 § 1 k.p.a. określa, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się, m. in. podstawa prawna i uzasadnienie. Pierwszy z wymienionych elementów powinien zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji. Uzasadnienie natomiast winno wyjaśniać podstawę prawną decyzji. Dlatego też należy przywoływać w nim treść przepisów prawa, które legły u podstaw wydania decyzji. Powyższe służy temu, aby Strona dowiedziała się, dlaczego z prawnego punktu widzenia zapadło takie, a nie inne rozstrzygnięcie organu. Rozstrzygnięcie powinno być sformułowane ze szczególną dbałością o poprawność zawartych w nim danych, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak zgłoszenia i nieterminowe zgłoszenie do Rejestru Wojewody danych objętych rejestrem w oparciu o zawarte umowy z podmiotem udzielającym tymczasowego schronienia.
2. Sporządzenie wywiadu środowiskowego na niewłaściwym druku w sprawie dotyczącej przyznania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.
3. Błędne wskazanie organu administracji publicznej we wszystkich sprawdzonych decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.
4. Rozpoczęcie realizacji decyzji administracyjnej przed jej wydaniem lub przed jej doręczeniem stronie w sprawach dotyczących usług opiekuńczych.
5. Brak decyzji zmieniającej wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze w związku ze zmianą dochodu strony o kwotę wyższą niż 10% kryterium dochodowego.
6. Brak wskazania kwoty odpłatności Strony za pierwszy niepełny miesiąc jej pobytu w domu pomocy społecznej.
7. Nierzetelne sporządzenie decyzji administracyjnych przyznających pomoc osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadania należy:

1. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, zgłaszać Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

Podstawa prawna: art. 48a ust. 11a, b i c ustawy o pomocy społecznej.

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego sporządzać na części VII kwestionariusza wywiadu środowiskowego dotyczącej osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.
Podstawa prawna: § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wskazywać Burmistrza Karpacza jako organ rozstrzygający sprawę.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Realizację decyzji administracyjnej rozpoczynać po jej doręczeniu/ogłoszeniu stronie.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Zmiany decyzji administracyjnej w zakresie odpłatności za świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej (usługi opiekuńcze) dokonywać w przypadku, gdy kwota zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekroczy 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
Podstawa prawna: art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej.
Termin wykonania: na bieżąco.
6. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny. Zawierać w nich dane zgodne ze stanem faktycznym tj. w decyzjach ustalających odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej dla osób umieszczonych w placówce w ciągu miesiąca wskazywać zarówno kwotę miesięcznej odpłatności Strony jak również kwotę odpłatności osoby za pierwszy niepełny miesiąc jej pobytu w placówce.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
Termin realizacji: na bieżąco.
7. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny – w podstawach prawnych przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstaw ich wydania.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
Termin realizacji: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Karpacza, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie

tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Karpacza
2. a/a

Wydział Administracji i Kontroli
w Policji Społecznej
Główny Dyrektor